

ITV Hogeschool voor Tolken & Vertalen

B Opleiding Tolk-Vertaler

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In november 2018 is de bestaande hbo-bacheloropleiding tot vertaler en of tolk van ITV Hogeschool voor Tolken & Vertalen bezocht door een visitatiepanel van NQA. Het betreft een vierjarige deeltijdopleiding, die in Utrecht wordt aangeboden. Het panel beoordeelt de opleiding als **voldoende**.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

De opleiding heeft een competentieprofiel vastgesteld met zeven competentiegebieden, dat een goed en concreet beeld geeft van het niveau waaraan studenten aan het eind van de opleiding als beginnend beroepsoefenaar moeten voldoen. Het betreft vakspecifieke competenties, zoals de vertaalcompetentie en de linguïstische en tekstuele competentie, en meer generieke competenties, zoals zoekstrategieën en onderzoekscompetentie en de zakelijke en ondernemingsgerichte competentie. Het (internationale) hbo-bachelorniveau is goed aangetoond doordat de competenties zijn gerelateerd aan de Dublin descriptoren. De beoogde leerresultaten zijn zeer passend voor de beroepspraktijk en sluiten goed aan bij de verwachtingen van het werkveld. ITV Hogeschool heeft een alomvattende visie op het beroep, met daarin ook aandacht voor technologische aspecten, bedrijfsvoering, autonomie en ethiek. De hogeschool onderhoudt veel en intensieve contacten met het werkveld, waarmee ook afstemming is over de beoogde leerresultaten. De beroepenveldcommissie is actief betrokken bij de opleiding, zowel bij de actualisering van de doelstellingen van de opleiding als bij de invulling van het curriculum.

Standaard 2 Oriëntatie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Het programma biedt voldoende mogelijkheden om passende onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren. Onderzoek in de opleiding is erop gericht om tot passende vertalingen of tot een passende voorbereiding op een vertolking te komen. De opleiding integreert de onderzoeksvaardigheden met andere onderdelen, met name met de onderdelen Vertaalvaardigheid en Tolkvaardigheid. Zoekstrategieën vormen een belangrijk onderdeel van de onderzoeksvaardigheden. Onderzoek is daarmee goed in het opleidingsdomein geplaatst. Het panel is van mening dat de afgestudeerden de vereiste onderzoeksvaardigheden over het geheel genomen in voldoende mate beheersen. De theoretische aspecten van onderzoek mogen in het programma meer aandacht krijgen. In de curriculumbeschrijvingen kan het onderdeel onderzoek meer worden geëxpliciteerd. De beroepsvaardigheden zijn in het curriculum goed verankerd. Studenten voeren gedurende de gehele opleiding veel vertaal- of tolkopdrachten uit en krijgen daarbij uitgebreide feedback van docenten die zelf ook in de vertaal- of tolkpraktijk werkzaam zijn. Ook de externe stage draagt in ruime mate bij aan het verwerven van de beroepsvaardigheden.

Standaard 3 Inhoud

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De inhoud van het programma biedt studenten voldoende mogelijkheden om de beoogde leerresultaten te bereiken. De inhoud van het programma is voldoende dekkend voor de beoogde leerresultaten. De relatie tussen het programma en de eindcompetenties is in de studiegidsen voldoende inzichtelijk gemaakt. Het programma is praktijkgericht, breed en biedt studenten voldoende mogelijkheden eigen accenten te leggen. Studenten en alumni beamen dit. Ook is er voldoende aandacht voor de actualiteit in de beroepspraktijk. Het is van belang dat er in het programma niet alleen aandacht is voor taalvaardigheid en vertaal-/ tolkvaardigheid, maar ook voor maatschappijkennis, ICT en beroepsoriëntatie. De ruimte voor maatschappijkennis Nederland zou kunnen worden beperkt ten gunste van andere onderdelen. De gebruikte vakliteratuur is actueel, hoewel voor het onderdeel Tolken enkele wat gedateerde handboeken op de literatuurlijst staan.

Standaard 4 Leeromgeving

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De vormgeving van het programma zet studenten voldoende aan tot studeren en biedt hun voldoende mogelijkheden om de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De opzet van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de studie over langere tijd te spreiden. Dit is passend voor de doelgroep waar ITV Hogeschool zich op richt. De studielast en de spreiding ervan over de studiejaar vinden studenten en alumni reëel. De werkvormen zijn gevarieerd en activerend. De keuze van werkvormen zou beter kunnen worden geëxpliciteerd met een onderbouwde didactische visie. Studenten krijgen veel uitdagende opdrachten, die hen aanzetten tot studeren.

Standaard 5 Instroom

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Het programma sluit, zowel qua inhoud als opzet, goed aan bij de kwalificaties van de instromende studenten, die veelal al wat ouder en hoogopgeleid zijn. De toelatingseisen zijn opportuun en de toelatingsprocedures steken goed in elkaar. Dit geldt ook voor het vrijstellingenbeleid. De voorlichting aan belangstellenden is zeer informatief en realistisch. Hierin komt niet alleen de inhoud van de opleiding aan bod, maar ook het beroep van vertaler en tolk en nadrukkelijk ook de studielast en de vereiste studiediscipline.

Standaard 6 Personeel

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Het docententeam is goed gekwalificeerd en in omvang toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma. Het panel heeft het beeld gekregen van zeer deskundige, betrokken, toegankelijke en hardwerkende docenten. Studenten

hebben dit beeld bevestigd in gesprekken met het panel, in docentevaluaties en in het studentenhoofdstuk in de zelfevaluatie. Veel docenten beschikken over actuele relevante praktijkervaring in de beroepspraktijk van vertalers en tolken. Alle docenten werken op freelancebasis met een beperkt aantal uren. Ook binnen deze context weet ITV Hogeschool voldoende aandacht te besteden aan verdere professionalisering en deskundigheidsbevordering van docenten. De informatievoorziening naar docenten toe en de onderlinge afstemming verlopen goed.

Standaard 7 Voorzieningen

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma. In het gebouw van Hogeschool Utrecht, waar ITV Hogeschool ruimtes huurt, zijn er voldoende, moderne en goed ingerichte onderwijsruimtes. Ook het aantal computerwerkplekken, overlegruimtes en concentratieruimtes is voldoende. Voor de tolkopleiding zijn er moderne tolkcabines beschikbaar. De digitale leeromgeving biedt veel flexibele mogelijkheden voor onderwijsuitvoering, informatievoorziening, onderlinge communicatie en het werken vanuit huis of andere locatie. De gebruiksvriendelijkheid van deze omgeving is volgens studenten en docenten echter voor verbetering vatbaar.

Standaard 8 Begeleiding

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

In de studiebegeleiding spelen de docenten een centrale rol. Zij pakken deze rol volgens de studenten uitstekend op. Docenten zijn zeer toegankelijk, reageren snel op vragen en geven uitgebreide en bruikbare feedback. Het overgangssysteem met bevordering naar een volgend jaar en het bindend studieadvies bij de propedeuse werken volgens het panel bevorderend voor de studievoortgang. De informatievoorziening wordt de studenten positief gewaardeerd.

Standaard 9 Kwaliteitszorg

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **excellent**.

Het systeem van kwaliteitszorg steekt uitstekend in elkaar, met gremia op zeven niveaus die regelmatig bijeenkomen om gevoerd beleid te evalueren en nieuw beleid te ontwikkelen. De niveaus zijn duidelijk onderling gerelateerd. De betrokken partijen kennen hun rol en verantwoordelijkheden in de kwaliteitszorg en pakken deze serieus op. Er is een hoog kwaliteitsbewustzijn bij de directie, docenten, overige medewerkers en studenten. Docenten en studenten zijn nauw betrokken bij en voelen zich gehoord over het beleid van en de gang van zaken binnen de hogeschool. Het jaarlijks studenttevredenheidsonderzoek is voor ITV Hogeschool een bepalend element. In dit onderzoek beantwoorden studenten (anoniem) vragen over de inhoud van het programma, de studielast, organisatorische aspecten en over het functioneren van docenten. De uitkomsten van dit onderzoek en andere evaluaties en eventuele daaruit voortvloeiende verbetermaatregelen, worden altijd tijdig en uitvoerig teruggekoppeld.

Kortom, de PDCA-cyclus verloopt uitstekend en is een goed voorbeeld voor andere instellingen en opleidingen.

Standaard 10 Toetsing

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Het systeem van toetsing van ITV Hogeschool voldoet aan de gangbare norm. De toetsen voldoen aan het hbo-niveau en sluiten aan bij de leerdoelen en/of competenties en de werkvormen. De mix van toetsvormen is passend hierbij. De beoordelingen van de toetsen die het panel heeft ingezien, zijn over het algemeen navolgbaar. De beoordelingsformulieren kunnen aan inzichtelijkheid winnen. De informatievoorziening over de toetsing, met name de beoordelingscriteria, kan inzichtelijker. Toetsdruk en spreiding in algemene zin vormen een punt van aandacht. De borging van de toetsing en beoordeling is adequaat.

Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De opleiding toont in voldoende mate aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd. Het programma en de afstudeerfase bieden daartoe voldoende garanties. Het panel oordeelt positief over de opzet van de afstudeerfase met afsluitende examens die door een onafhankelijke instantie worden afgenomen. Hierin laat de opleiding de competenties op de eindniveaus toetsen die direct aan het vertalen of tolken zijn gerelateerd. Het niveau van deze afsluitende examens vindt het panel voldoende; de beoordeling hiervan echter soms wat aan de hoge kant. De technische en beroepsmatige competenties toetst de opleiding op eindniveau tijdens de stage. In dit verband kunnen de reflecties in de stageverslagen over het geheel genomen aan diepgang winnen. Afgestudeerden komen goed in het werkveld terecht, waar zij veel waardering vinden. Alumni oordelen positief over de voorbereiding op de beroepspraktijk, ook voor wat betreft de zakelijke kant.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Schets van de opleiding	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	13
Standaard 2 Oriëntatie	15
Standaard 3 Inhoud	17
Standaard 4 Leeromgeving	19
Standaard 5 Instroom	21
Standaard 6 Personeel	23
Standaard 7 Voorzieningen	25
Standaard 8 Begeleiding	26
Standaard 9 Kwaliteitszorg	27
Standaard 10 Toetsing	29
Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten	32
Eindoordeel over de opleiding	35
Aanbevelingen	36
Bijlagen	37
Bijlage 1 Bezoekprogramma	38
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	39

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding tot vertaler en of tolk van ITV Hogeschool voor Tolken & Vertalen. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in overleg met en in opdracht van ITV Hogeschool voor Tolken & Vertalen. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (september 2016) en het *NQA-protocol 2018 voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 22 november 2018.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer A. Minkman (voorzitter, domeindeskundige)

De heer drs. M.M.C. Lemmens (domeindeskundige)

Mevrouw prof. dr. H. Salaets (domeindeskundige)

Mevrouw S.M.F. Crouzen (studentlid)

De heer drs. M. Fokkema, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Bij de aanvraag heeft de instelling een Zelfevaluatierapport (ZER) aangeboden. Deze voldeed naar vorm en inhoud aan de eisen van het desbetreffende NVAO-beoordelingskader en aan de eisen van het *NQA-protocol 2018*. Het visitatiepanel heeft de ZER bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht; zie bijlage 1 en 2. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

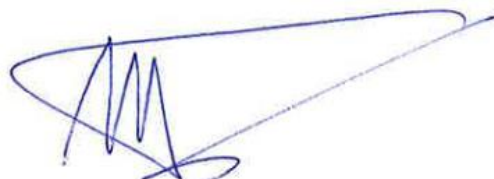
Utrecht, 1 april 2019

Panelvoorzitter

Lead-auditor

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. Minkman'.

A. Minkman

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Drs. M. Fokkema'.

Drs. M. Fokkema

Schets van de opleiding

De hbo-bacheloropleiding tot vertaler en tolk is een onbekostigde hbo-opleiding die wordt aangeboden door ITV Hogeschool voor Tolken & Vertalen (ITV Hogeschool). ITV Hogeschool is ondergebracht in een stichting zonder winstoogmerk. Het betreft een deeltijdopleiding voor de talen Duits, Engels, Frans, Italiaans, Russisch en Spaans. ITV Hogeschool is de grootste opleiding voor vertaler en tolk op hbo-niveau in Nederland met ruim 620 studenten. De gemiddelde leeftijd van de studenten is 40 jaar. Studenten hebben volgens de hogeschool vaak een behoorlijke basis in de betreffende taal. Gemiddeld 70% van de studenten heeft een eerdere hbo- of wo-opleiding afgerond.

De missie van ITV Hogeschool is tolken en vertalers af te leveren aan de arbeidsmarkt op een kwalitatief hoogwaardige en efficiënte manier. Een belangrijke aspect van de kwaliteitstoetsing hierbij is het afsluitend examen dat onder verantwoordelijkheid van de examencommissie van ITV Hogeschool wordt afgenomen door een externe instantie, de Stichting Examens Tolken/Vertalen (ET/V).

De opleiding bestaat uit twee delen. De eerste twee jaar zijn voor alle studenten qua opbouw gelijk. In het derde jaar bereiden studenten hun keuze voor het uitstroomprofiel vertaler of tolk voor. De student met belangstelling voor het uitstroomprofiel tolken volgt in het derde jaar de minor Algemene Tolktechnieken en kan na succesvolle afronding hiervan, instromen in jaar 4 tolken, mits het gehele derde jaar vertalen ook met voldoende resultaat is afgerond.

De directie van ITV Hogeschool bestaat uit een directeur, tevens bestuurder van de stichting waarin de hogeschool is ondergebracht, en een adjunct-directeur. De vierkoppige Raad van Toezicht draagt eindverantwoordelijkheid. De opleiding heeft een Studentenraad waarin studenten en docenten van de verschillende studierichtingen zitten. Het onderwijs is georganiseerd binnen secties. Voor vertalen is er een sectie per studietaal; de sectie Tolken omvat alle studietalen. Daarnaast zijn er de sectie Stages en de sectie Taaloverstijgende vakken. Iedere sectie heeft een sectiehoofd, dat samen met de directie in de Raad van Sectiehoofden het onderwijsbeleid evalueert, verder ontwikkelt en verantwoordelijk is voor de coördinatie en uitvoering van het programma en voor de praktische zaken. ITV Hogeschool zet alleen freelancedocenten in, van wie de meesten ook in de beroepspraktijk werkzaam zijn. Het betreft een grote groep van ongeveer 90 docenten, die gemiddeld één, soms twee dagdelen per week voor ITV Hogeschool actief zijn. Ongeveer de helft van de docenten is moedertaalspreker van de studietaal.

ITV Hogeschool heeft in 2012 het lectoraat Toegepaste Vertaalwetenschappen ingesteld. Hierbij werkt de ITV Hogeschool nauw samen met de Vertaalacademie van Zuyd Hogeschool in Maastricht. Het lectoraat richt zich vooral op de didactiek van het vertalen. De lector en het aanverwante kenniscentrum hebben de opdracht een wetenschappelijk gefundeerd didactisch model te ontwikkelen, dat door de hele organisatie wordt gedragen en uitgangspunt zal zijn voor de verdere versteviging van het onderwijs. Naast dit project loopt een nieuw project voor het didactiseren van vertaalstrategieën. Het lectoraat draagt volgens de opleiding in hoge mate bij aan het bewustzijn in de organisatie van de noodzaak tot voortdurende onderwijsverbetering.

ITV Hogeschool werkt nauw samen met diverse externe partijen, zoals de eerdergenoemde Stichting Examens Tolken/Vertalen (ET/V) en de Vertaalacademie van Zuyd Hogeschool. In het Platform Sector Tolken en Vertalen in Nederland (PSTEVIN) is het beroepsprofiel voor de beginnend vertaler/tolk vastgesteld, dat regelmatig wordt geactualiseerd. ITV Hogeschool is verder aangesloten bij diverse brancheorganisaties, zoals de NRTO (Nederlandse Raad voor Training en Opleiding), de brancheorganisatie voor privaat gefinancierde opleiders. De directeur is lid van het Kwaliteitsinstituut bij de Raad voor Rechtspraak, waaronder ook het Bureau Beëdigd Tolken en Vertalen (Bbtv) valt. De hogeschool is verder vertegenwoordigd in de NEN-commissie Vertaaldiensten, die als doel heeft de bestaande procesnorm voor vertalen om te zetten in een productiegerichte norm.

Voor de (nabije) toekomst heeft ITV Hogeschool diverse ambities. Uitbreiding van de na- en bijscholing van de beroepsgroep is hier één van. Hiertoe heeft de opleiding in 2017 een aparte tak opgericht, 'ITV Hogeschool Levenlang Leren'. Extra inspanningen om studenten te werven om de continuïteit te waarborgen, vormen een andere ambitie. Vooral de instroom in de tolkenopleiding is hierbij punt van aandacht, gezien ook de substantiële vraag naar hoogopgeleide tolken op de markt. ITV Hogeschool wil het beroep tolk op een hoger plan brengen en denkt daarom na over het ontwikkelen van een posthbo-opleiding voor tolken, specifiek gericht op simultaantolken op het hoogste niveau. Een andere ontwikkeling waarvoor ITV Hogeschool veel aandacht heeft, zijn de veranderingen in het vertaalkvak vanwege onder meer de toenemende digitalisering. Het vertaalkvak ontwikkelt zich daarmee naar andere vormen van dienstverlening dan alleen het 'puur' vertalen, zoals revisie, post-editing, lokalisering, tekstschrijven en *transcreation* (nieuwe teksten produceren op basis van teksten in de andere taal). De opleiding overweegt de invoering van portfolio's die studenten gedurende de opleiding bijhouden en die hun eigen ontwikkeling inzichtelijk maken. Daardoor zou de rol van de afsluitende examens kunnen veranderen.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Het panel heeft vastgesteld dat het competentieprofiel met zeven competentiegebieden een goed en concreet beeld geeft van het niveau waaraan studenten aan het eind van de opleiding als beginnend beroepsoefenaar moeten voldoen. Het betreft vakspecifieke competenties, zoals de vertaalcompetentie en de linguïstische en tekstuele competentie, en meer generieke competenties, zoals zoekstrategieën en onderzoekscompetentie en de zakelijke en ondernemingsgerichte competentie. Het (internationale) hbo-bachelorniveau is volgens het panel goed aangetoond doordat de competenties zijn gerelateerd aan de Dublin descriptoren. De beoogde leerresultaten zijn zeer passend voor de beroepspraktijk en sluiten goed aan bij de verwachtingen van het werkveld. Het panel onderschrijft de alomvattende visie van ITV Hogeschool op het beroep, met daarin ook aandacht voor technologische aspecten, bedrijfsvoering, autonomie en ethiek. ITV Hogeschool onderhoudt veel en intensieve contacten met het werkveld, waarmee ook afstemming is over de beoogde leerresultaten. De beroepenveldcommissie is actief betrokken bij de opleiding, zowel bij de actualisering van de doelstellingen van de opleiding als bij de invulling van het curriculum.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

De opleiding onderhoudt intensieve contacten met het werkveld. Dit draagt ertoe bij dat het beroepsbeeld dat de opleiding hanteert volgens het panel zeer adequaat, actueel en, terecht, ambitieus is. Vertalers moeten een vertaling kunnen in de moedertaal (A-taal) maken die publicabel is en tolken moeten een vertolking kunnen uitvoeren zonder haperingen. De afgestudeerde vertaler of tolk beheerst de vreemde taal (B-taal) actief op hoog niveau: C1-niveau van het Europese Referentiekader (ERK). Hij voert efficiënt en effectief onderzoek uit en hij analyseert en beoordeelt bronnen in het licht van het doel van de vertaling of vertolking. Dit geldt ook voor een goede beoordeling van maatschappelijke en culturele verschillen en de toepassing daarvan in de vertaling of vertolking. De afgestudeerde vertaler of tolk is verder communicatief vaardig, neemt deel aan permanente educatie en handelt integer. Het beroep van vertaler of tolk vereist een grote mate van autonomie. Vertalers en tolken zijn in staat om zelfstandig kennis te verwerven over onderwerpen waar de vertaaldiensten betrekking op hebben en zijn zelf verantwoordelijk voor het bijhouden van vakkennis. Ook actuele ontwikkelingen heeft de opleiding vertaald in het beroepsbeeld. De vertaler of tolk werkt efficiënt en effectief met ICT, vertaalgeheugens, glossaria en andere (moderne) hulpmiddelen. Het panel is ook ingenomen met de aandacht in het beroepsbeeld voor een professionele bedrijfsvoering en het werken volgens de gebruikelijke ethische regels binnen het beroepenveld. De opleiding hanteert hiermee volgens het panel een alomvattend beroepsbeeld. De actieve beheersing van de vreemde taal op

C1-niveau is volgens het panel noodzakelijk voor de uitoefening van het beroep vertaler of tolk op hoog niveau in de beroepspraktijk.

Beoogde leerresultaten

ITV Hogeschool gebruikt het landelijk beroeps- en competentieprofiel voor de beginnende vertaler en de beginnende tolk, zoals vastgesteld door het Platform Sector Tolken en Vertalen in Nederland (PSTEVIN) in 2009 en 2010 en herzien in 2018. Hierbij heeft ITV Hogeschool een actieve voortrekkersrol gespeeld. Het competentieprofiel kent zeven beroepscompetentiegebieden: de vertaal- of tolkcompetentie, de linguïstische en tekstuele competentie, zoekstrategieën en onderzoekscompetentie, de culturele competentie, technische competentie, de zakelijke en ondernemingsgerichte competentie en de beroepsethische competentie. De competenties uit het landelijk profiel zijn gerelateerd aan de Dublin descriptoren, waarmee is aangetoond dat zij het (internationale) bachelor-niveau vertegenwoordigen. Het panel oordeelt positief over de set eindcompetenties van de opleiding. Ze kenmerken zich door volledigheid en sluiten goed aan bij het beroepsbeeld van de opleiding en de actuele ontwikkelingen in het werkveld.

Borging

Bij het opstellen van het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel is intensief afgestemd met externe organisaties en stakeholders. Er is hierbij bijvoorbeeld gekeken naar verwante buitenlandse opleidingen. ITV Hogeschool heeft een actieve, breed samengestelde beroepenveldcommissie, zo heeft het panel kunnen constateren. Deze is ook intensief betrokken geweest bij de ontwikkeling van het beroeps- en opleidingsprofiel. Bij de herziening van het beroepsprofiel is ook rekening gehouden met de Europese norm voor vertaaldiensten (NEN-EN-ISO 17100:2015) en de Wet beëdigde tolken en vertalers. Afstemming over ontwikkelingen in de beroepspraktijk vindt verder plaats in de vele contacten die ITV Hogeschool met het werkveld onderhoudt. De meeste docenten van ITV Hogeschool zijn werkzaam in de beroepspraktijk. Daarnaast zijn er intensieve contacten met organisaties als het Nederlands Genootschap voor Tolken en Vertalers (NGTV), de Vereniging van Vertaalbureaus in Nederland (VViN) en het Bureau Beëdigd Tolken en Vertalen (Bbtv). Het panel heeft veel waardering voor deze brede en intensieve werkveldcontacten.

Standaard 2 Oriëntatie

Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Het programma biedt volgens het panel voldoende mogelijkheden om passende onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren. Onderzoek in de opleiding is erop gericht om tot passende vertalingen of tot een passende voorbereiding op een vertolking te komen. De opleiding integreert de onderzoeksvaardigheden met andere onderdelen, met name met de onderdelen Vertaalvaardigheid en Tolkvaardigheid. Zoekstrategieën vormen een belangrijk onderdeel van de onderzoeksvaardigheden. Onderzoek is daarmee goed in het opleidingsdomein geplaatst. Het panel is van mening dat de afgestudeerden de vereiste onderzoeksvaardigheden over het geheel genomen in voldoende mate beheersen. De theoretische aspecten van onderzoek mogen in het programma meer aandacht krijgen. In de curriculumbeschrijvingen kan het onderdeel onderzoek meer worden geëxpliciteerd. De beroepsvaardigheden zijn in het curriculum goed verankerd. Studenten voeren gedurende de gehele opleiding veel vertaal- of tolkopdrachten uit en krijgen daarbij uitgebreide feedback van docenten die zelf ook in de vertaal- of tolkpraktijk werkzaam zijn. Ook de externe stage draagt in ruime mate bij aan het verwerven van de beroepsvaardigheden.

Onderbouwing

Onderzoeksvaardigheden

De opleiding steekt onderzoeksvaardigheden volgens het panel zeer praktijkgericht in. Onderzoek in de opleiding is erop gericht om tot passende vertalingen of tot een passende voorbereiding op een vertolking te komen. Het motto hierbij is de student bewust te maken van 'weten dat je iets niet weet', zodat hij zich realiseert dat hij onderzoek moet doen en hoe hij de uitkomsten van dat onderzoek moet interpreteren. Het gaat hierbij veelal om bronnenonderzoek op internet of in de vakliteratuur over het onderwerp van de vertaling of vertolking. Studenten leren zoekstrategieën om doelmatig en kritisch met naslagwerken om te gaan. De opleiding biedt onderzoeksvaardigheden geïntegreerd in diverse programmaonderdelen aan, met name bij de onderdelen Vertaalvaardigheid en Tolkvaardigheid. Ook in de minoren, bij het onderdeel Vertaalkunde en bij het vak Beroepsvoorbereiding voeren studenten onderzoeksopdrachten uit. Bij het laatstgenoemde vak voert een student bijvoorbeeld een onderzoek uit naar een aspect van het vak, zoals digitale vertaalhulpmiddelen of bepaalde bedrijfsmatige aspecten. De vakliteratuur bij de onderdelen Taalvaardigheid, Vertaalvaardigheid en Maatschappijkennis bevat gepubliceerd onderzoek dat studenten bestuderen.

Het panel is ingenomen met de praktijkgerichte insteek van de onderzoeksvaardigheden in de opleiding. Deze behelzen voornamelijk zoekstrategieën om passende vertalingen en vertolkingen te realiseren. Onderzoek is daarmee goed in het opleidingsdomein geplaatst. Op basis van de afsluitende examens die het panel heeft bestudeerd of gehoord (tolken), concludeert het panel dat afgestudeerden de vereiste onderzoeksvaardigheden in voldoende mate beheersen. Het

onderdeel onderzoeksvaardigheden kan volgens het panel in de curriculumbeschrijvingen meer worden geëxpliciteerd. Ook wil het panel ITV Hogeschool in overweging geven in het curriculum meer ruimte op te nemen voor de theoretische aspecten van onderzoek, zoals onderzoekstechnieken en methodologie. Het onderzoekend vermogen en het vermogen tot kritisch interpreteren van vakliteratuur kan op deze wijze naar een hoger niveau worden getild.

Beroepsvaardigheden

De training van beroepsvaardigheden is volgens het panel gedurende de gehele studie intensief. Uit de cursusbeschrijvingen in de studiegidsen blijkt dat de studenten bij het onderdeel vertaalvaardigheid jaarlijks veel vertaalervaring opdoen. Dit geldt in het uitstroomprofiel Tolken ook bij het onderdeel tolkvaardigheid. Het panel heeft geconstateerd dat studenten uitgebreid feedback krijgen op hun vertaal- of tolkopdrachten. Dat de begeleiding bij deze onderdelen in handen is van docenten die zelf ook in de beroepspraktijk werkzaam zijn, is volgens het panel zeer waardevol. Docenten maken veelvuldig gebruik van voorbeeldmateriaal en opdrachten uit hun eigen praktijk. Bij het onderdeel beroepsvoorbereiding maken studenten kennis met de ICT-aspecten van het beroep en met bedrijfsmatige, financiële en beroepsethische aspecten. In de training van de beroepsvaardigheden speelt de stagecomponent in het derde en vierde jaar een belangrijke rol. Deze component bestaat uit een flexibele mix van werkplekstages (9 EC – 30 EC) en praktijkopdrachten. In de werkplekstages functioneert de student binnen een stagebedrijf als een aspirant-beroepsbeoefenaar die zelfstandig taken en opdrachten uitvoert.

Op basis van de hierboven beschreven ingrediënten meent het panel dat het programma de studenten goede mogelijkheden biedt om de juiste beroepsvaardigheden op hbo-niveau te verwerven. Het panel heeft geconstateerd dat er hierbij niet alleen aandacht is voor inhoudelijke aspecten, maar ook voor kwantitatieve en commerciële aspecten als de hoeveelheid werk die binnen een bepaalde tijd kan worden gedaan.

Standaard 3 Inhoud

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De inhoud van het programma biedt studenten voldoende mogelijkheden om de beoogde leerresultaten te bereiken. De inhoud van het programma is voldoende dekkend voor de beoogde leerresultaten. De relatie tussen het programma en de eindcompetenties is in de studiegidsen voldoende inzichtelijk gemaakt. Het programma is praktijkgericht, breed en biedt studenten voldoende mogelijkheden eigen accenten te leggen. Studenten en alumni beamen dit. Ook is er voldoende aandacht voor de actualiteit in de beroepspraktijk. Het is van belang dat er in het programma niet alleen aandacht is voor taalvaardigheid en vertaal-/ tolkvaardigheid, maar ook voor maatschappijkennis, ICT en beroepsoriëntatie. De ruimte voor maatschappijkennis Nederland mag van het panel worden beperkt ten gunste van andere onderdelen. De gebruikte vakliteratuur is volgens het panel actueel, hoewel voor het onderdeel Tolken enkele wat gedateerde handboeken op de literatuurlijst staan.

Onderbouwing

Opbouw programma

Het programma kent volgens het panel een heldere en logische opbouw in vier leerlijnen: Taalvaardigheid, Vertaalvaardigheid/Tolkvaardigheid, Maatschappijkennis en Beroepsvoorbereiding. Deze leerlijnen lopen door alle vier studiejaar heen en kennen voor de verschillende studietalen een vrijwel gelijke opbouw. Daarnaast volgen studenten in het derde en vierde jaar minoren, 15 EC per jaar. In het eerste jaar staat de taalverwerving centraal. Het tweede en derde jaar staan voornamelijk in het teken van vertalen. In het derde of vierde jaar vindt de praktijkstage plaats en in jaar vier volgen de studenten hun uitstroomprofiel. De relatie tussen de eindcompetenties van het landelijk profiel en de leerdoelen van de leerlijnen en de leerdoelen van de afzonderlijke curriculumonderdelen staat beschreven in de studiegidsen.

Inhoud programma

De leerlijn Taalvaardigheid beslaat 75 EC van het totale programma. Vanwege het nagestreefde beheersingsniveau C1 van de vreemde taal, besteedt de opleiding in deze leerlijn veel aandacht aan de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid in de betreffende vreemde taal, naast de grammatica. Ook de taalvaardigheid in het Nederlands krijgt veel aandacht, omdat vertalers in de praktijk op basis van het moedertaalprincipe in het Nederlands vertalen en daarom over een uitstekende beheersing van het Nederlands moeten beschikken. Studenten ontdekken hierbij ook dat schriftelijke taalvaardigheid Nederlands niet iets is wat je als moedertaalspreker automatisch beheerst. In het uitstroomprofiel Tolken is om vergelijkbare redenen ook veel aandacht voor de mondelinge taalvaardigheid Nederlands.

In de leerlijn Vertaalvaardigheid (totaal 58 EC) maken studenten veel vertalingen van de vreemde taal in het Nederlands en andersom. Hierbij is veel aandacht voor de bespreking van de vertalingen met docenten en medestudenten, waarbij men nader ingaat op de onderbouwing van de gekozen vertalingen. In deze leerlijn volgen studenten ook taaloverstijgende onderdelen: Algemene taalwetenschappen, Vertaalkunde en Terminologie.

In de leerlijn Maatschappijkennis (totaal 32 EC) verwerven studenten historische en geografische kennis alsmede kennis van culturele, maatschappelijke en economische aspecten van het land/de landen van de betreffende vreemde taal en van Nederland. Daarnaast staan de Europese Unie en internationale organisaties op de agenda. Maatschappijkennis is van belang, gezien de contextuele aspecten van vertalen en tolken.

De leerlijn Beroepsvoorbereiding (totaal 45 EC) bevat de onderdelen ICT, oriëntatie op het beroep van vertaler en tolk, verkenning van de arbeidsmarkt, oriëntatie op specialisatiemogelijkheden, de praktijkstage en beroepsgericht vertalen, zie verder Standaard 4. In het onderdeel beroepsgericht vertalen gaat het om het vertalen van specialistische teksten naar keuze. In deze leerlijn is er keuzeruimte die de student kan gebruiken voor extra aandacht voor ICT, taalvaardigheid Nederlands, beroepsgericht vertalen, oriëntatie op specialisaties of een langere praktijkstage.

In het derde en vierde studiejaar volgen studenten voor totaal 30 EC aan minoren; 15 per jaar. Er zijn minoren gericht op verdieping in bepaalde aspecten van de taal, zoals literatuur, taalkunde of maatschappelijke ontwikkelingen in het land van de studietaal. Andere minoren vormen een inleiding op een terrein waarop een vertaler of tolk werkzaam kan zijn. Enkele voorbeelden van minoren uit het aanbod van ITV Hogeschool zijn: Juridisch vertalen Frans, Tolken in de gezondheidszorg, Civiel recht, Vertalen van gebruiksteksten, Leven in Duitsland, Literair vertalen Engels, Rechtskennis Spanje, Zakelijk vertalen Russisch, Ondertitelen en Algemene tolktechnieken. De laatstgenoemde minor is verplicht voor studenten die in jaar vier het uitstroomprofiel Tolken willen volgen.

Het panel is van mening dat de eindcompetenties van het landelijk profiel in het programma zijn afgedekt. De relatie tussen de eindcompetenties en de leerdoelen van de leerlijnen en curriculumonderdelen is in de studiegidsen voldoende inzichtelijk gemaakt. Het programma is praktijkgericht en breed, met niet alleen aandacht voor taalvaardigheid en vertaal-/tolkvaardigheid, maar ook voor maatschappijkennis, ICT en beroepsoriëntatie. Studenten en alumni van alle richtingen zijn positief over het programma, vooral vanwege de praktijkgerichtheid en breedte. In het programma is er in de ogen van het panel voldoende aandacht voor actuele ontwikkelingen in de beroepspraktijk, zoals nieuwe ICT-ontwikkelingen en nieuwe vormen van dienstverlening. De voorgeschreven vakliteratuur is over het algemeen actueel. Enkele handboeken bij het onderdeel Tolken vond het panel echter wat gedateerd. Het programma biedt volgens het panel voldoende mogelijkheden om eigen accenten te leggen, bijvoorbeeld in de stage, de keuzeruimte in de leerlijn Beroepsvoorbereiding en in de minoren. Het panel onderschrijft het belang van aandacht voor maatschappijkennis, maar vraagt zich af of het onderdeel maatschappijkennis Nederland niet te veel gewicht krijgt, gezien het hoge opleidingsniveau en de werk- en levenservaring van de meeste studenten. Het panel geeft ITV Hogeschool in overweging bij dit onderdeel ruimte weg te halen ten gunste van andere onderdelen.

Standaard 4 Leeromgeving

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De vormgeving van het programma zet studenten volgens het panel voldoende aan tot studeren en biedt hun voldoende mogelijkheden om de beoogde eindkwalificaties te bereiken. Het panel heeft waardering voor de indeling van de studie en de mogelijkheden om de studie over langere tijd te spreiden. Dit is passend voor de doelgroep waar ITV Hogeschool zich op richt. De studielast en de spreiding ervan over de studie jaren vinden het panel, studenten en alumni reëel. De werkvormen zijn gevarieerd en activerend. De keuze van werkvormen zou het panel graag beter geëxpliciteerd willen zien met een onderbouwde didactische visie. Studenten krijgen veel uitdagende opdrachten, die hen aanzetten tot studeren.

Onderbouwing

Indeling programma

Bij de vormgeving van het programma heeft ITV Hogeschool zoveel mogelijk rekening gehouden met de specifieke kenmerken van haar studenten, die gemiddeld veertig jaar oud zijn, over het algemeen hoogopgeleid en die hun opleiding combineren met werk en privé. ITV Hogeschool biedt deeltijdopleidingen aan in twee varianten. Er is een wekelijkse variant (circa zestien contacturen per maand) bestaande uit 25 avonden per jaar met drie contacturen gewijd aan taalspecifieke vakken en acht zaterdagen met vier contacturen voor taalspecifieke vakken en vier contacturen voor taaloverstijgende vakken. Daarnaast bestaat er een maandelijks variant die bestaat uit acht zaterdagen met vier contacturen voor taalspecifieke vakken en vier contacturen voor taaloverstijgende vakken. Alleen Engels kent beide varianten. Duits, Frans en Spaans kennen alleen de maandelijks variant. Italiaans en Russisch kennen alleen de wekelijkse variant aangezien de talen vrijwel nooit examentalen zijn in het voortgezet onderwijs. Om die reden hebben studenten frequenter onderwijs en begeleiding nodig. Het uitstroomprofiel Tolken wordt in het vierde jaar aangeboden en bestaat uit 25 zaterdagen (hele dag). De contacturen bestaan uit praktijkopdrachten en simulaties van bijvoorbeeld conferenties waarbij in verschillende talen vertolkt moet worden. Voor vertaalstudenten is het ook mogelijk de studie op afstand vanuit het buitenland te volgen. Ze krijgen meer begeleiding door docenten (op afstand) en zijn gekoppeld aan een studiematje.

De studie is ingedeeld in studie jaren met een systeem van bevordering naar een volgend jaar. De weekvariant is meer gestructureerd dan de maandopleiding, maar beide varianten kennen per week een gelijke studiebelasting. Bij de maandopleiding ligt vanwege de maandelijks contactmomenten de verantwoordelijkheid voor de verdeling van de studielast vooral bij de student zelf en is meer spreiding mogelijk. Op basis van de cursusbeschrijvingen concludeert het panel dat de geplande studielast en de spreiding ervan over de studie jaren reëel zijn. In de gesprekken met het panel hebben studenten en alumni dit bevestigd. De studie is “stevig, maar met een goede planning en voldoende discipline kom je er wel”, aldus één van de studenten met

wie het panel sprak. Het is mogelijk om de studie te spreiden over meer dan vier jaar. De student kan er ook voor kiezen een pauze in te lassen of alleen tentamens af te leggen. Het panel heeft waardering voor de indeling van de studie en de mogelijkheden om de studie over langere tijd te spreiden. Dit is passend voor de doelgroep waar ITV Hogeschool zich op richt. Ook de studenten waarderen deze mogelijkheden.

Werkvormen

De opleiding kent diverse werkvormen. In hoorcolleges gaat het om interactieve oriëntatie op de leerstof. Deze werkvorm wordt vooral bij de minoren en de taaloverstijgende vakken gebruikt, zoals ICT, beroepsoriëntatie en maatschappijkennis Nederlands. In werkcolleges staan de interactieve verwerking en toepassing van de leerstof centraal, met name bij de onderdelen taalbeheersing en vertalen, maar ook bij enkele minoren. Sommige werkcolleges hebben de vorm van een practicum met verwerking en toepassing van leerstof met behulp van tools in een praktijkomgeving, bijvoorbeeld bij tolkvaardigheden. De werkcolleges worden in relatief kleine groepen per studietaal gegeven, terwijl de hoorcolleges veelal in grotere jaargroepen van 70 tot 100 studenten worden gegeven.

Gezien het relatief kleine aantal contacturen vormt zelfstudie een omvangrijk deel van de studie. ITV Hogeschool maakt hierbij onderscheid tussen begeleide en onbegeleide zelfstudie. Bij begeleide zelfstudie werken studenten zelfstandig aan producten met tussentijdse besprekingen en begeleiding. De begeleiding vindt vaak plaats op afstand met behulp van de digitale leeromgeving met bijvoorbeeld het gebruik van chatsessies met docenten en medestudenten. In de digitale leeromgeving worden ook colleges online geplaatst. Begeleide zelfstudie wordt vaak ingezet bij vertalen en bij sommige minoren en taaloverstijgende vakken. De voorbeelden van opdrachten die het panel heeft gezien, geven een uitdagend beeld en dragen volgens het panel duidelijk bij aan het aanzetten tot studeren bij studenten. Studenten en alumni hebben dit beaamd. Onbegeleide zelfstudie omvat de voorbereiding op hoorcolleges, werkcolleges en tentamens.

Inclusief de stage hanteert ITV Hogeschool naar de mening van het panel een mix van werkvormen die passend is bij de opzet en de inhoud van het programma en ook passend bij de studentenpopulatie. De werkvormen zijn voldoende activerend en zetten studenten aan tot studeren. Het panel vindt de ruime inzet van digitale hulpmiddelen hierbij waardevol. De keuze van werkvormen zou het panel graag beter geëxpliciteerd willen zien met een onderbouwde didactische visie. Hiermee zou ITV Hogeschool ook wervend naar buiten kunnen treden.

Standaard 5 Instroom

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Het programma sluit, zowel qua inhoud als opzet, goed aan bij de kwalificaties van de instromende studenten, die veelal al wat ouder en hoogopgeleid zijn. De toelatingseisen zijn opportuun en de toelatingsprocedures steken goed in elkaar. Dit geldt ook voor het vrijstellingenbeleid. De voorlichting aan belangstellenden is zeer informatief en realistisch. Hierin komt niet alleen de inhoud van de opleiding aan bod, maar ook het beroep van vertaler en tolk en nadrukkelijk ook de studielast en de vereiste studiediscipline.

Onderbouwing

Toelatingseisen

Instroom in het eerste jaar is zonder meer mogelijk met een havo-, vwo- of mbo-diploma (mbo niveau 4) met de gekozen vreemde taal als examenvak. Ook na afronding van een vergelijkbare vooropleiding in het buitenland, waarbij het onderwijs in de studietaal is gevolgd, is instroom in het eerste jaar mogelijk. Kandidaat- studenten die de studietaal niet als examenvak hebben gedaan, moeten een plaatsingstoets afleggen. De plaatsingstoets is schriftelijk en bestaat uit de onderdelen taalvaardigheid Nederlands, taalvaardigheid vreemde taal, kennis van de Nederlandse maatschappij en cultuur, kennis van de maatschappij en cultuur van de studietaal en vertaalvaardigheid. Kandidaten van wie Nederlands niet de moedertaal is, moeten het Nederlands ten minste op NT2, programma II beheersen en ook een plaatsingstoets afleggen. Studenten die zich aanmelden voor het uitstroomprofiel Tolken moeten beschikken over een afgeronde vooropleiding op hbo- of wo-niveau en moeten een mondelinge plaatsingstoets afleggen, waarmee de opleiding zowel het taalvaardigheidsniveau als de aanleg voor tolken vaststelt. Daarnaast moeten zij de minor Algemene tolktechnieken in het derde jaar met goed gevolg hebben afgelegd, zie ook Standaard 3. Kandidaten die in een hoger jaar willen instromen, leggen ook een plaatsingstoets af en kunnen op basis van het resultaat hiervan eventueel vrijstellingen aanvragen bij de examencommissie.

Het panel is van mening dat het toelatingssysteem van ITV Hogeschool goed in elkaar steekt met deugdelijke toelatingseisen. De procedure voor het aanvragen en toekennen van vrijstellingen staat duidelijk beschreven in de Onderwijs- en Examenregeling (OER) en werkt in de praktijk goed.

Aansluiting op vooropleiding

ITV Hogeschool signaleert dat de aansluiting voor jonge studenten die direct van havo, vwo of mbo komen, lastig is. Dit heeft volgens de hogeschool enerzijds te maken met de opzet van een deeltijdstudie, die meer discipline vereist dan een voltijdstudie. Anderzijds heeft dit volgens de hogeschool te maken met een gebrek aan levenservaring en kennis van land en cultuur van zowel Nederland als het land/de landen van de vreemde taal. Om die redenen verwijst ITV Hogeschool jongere belangstellenden veelal door naar de Vertaalacademie van Zuyd Hogeschool in Maastricht. Een ander knelpunt in de aansluiting dat de hogeschool signaleert, is

een dalend beheersingsniveau van het Nederlands onder aankomende studenten. ITV Hogeschool zoekt daarom naar mogelijkheden in het programma om meer aandacht aan het vak Nederlands te besteden. Het panel vindt de gesignaleerde aansluitingsproblematiek opportuun en ondersteunt de genoemde doorverwijzing naar de Vertaalacademie van Zuyd Hogeschool voor jonge studenten en de inzet op extra aandacht voor het vak Nederlands. Het panel is verder van mening dat het programma, zowel qua inhoud als opzet, goed aansluit op de gemiddelde, wat oudere, deeltijdstudent, zie ook Standaard 3 en 4.

Voorlichting

Het panel heeft veel waardering voor de invulling die ITV Hogeschool geeft aan haar voorlichting. In de voorlichting is er veel aandacht voor de inhoud en opzet van het programma, maar ook voor wat het beroep van vertaler en tolk inhoudt. Daarnaast is er nadrukkelijk aandacht voor de studielast en studiediscipline en uiteraard de vooropleidingseisen. De voorlichtingsactiviteiten zijn divers, van frequent gehouden voorlichtingsbijeenkomsten tot een zeer informatieve website en een facebookpagina.

Standaard 6 Personeel

Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Het docententeam is goed gekwalificeerd en in omvang toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma. Het panel heeft het beeld gekregen van zeer deskundige, betrokken, toegankelijke en hardwerkende docenten. Studenten hebben dit beeld bevestigd in gesprekken met het panel, in docentevaluaties en in het studentenhoofdstuk in de zelfevaluatie. Veel docenten beschikken over actuele relevante praktijkervaring in de beroepspraktijk van vertalers en tolken. Alle docenten werken op freelancebasis met een beperkt aantal uren. Ook binnen deze context weet ITV Hogeschool voldoende aandacht te besteden aan verdere professionalisering en deskundigheidsbevordering van docenten. De informatievoorziening naar docenten toe en de onderlinge afstemming verlopen goed, zo is uit gesprekken met hen gebleken. Gezien de grote groep docenten is dat volgens het panel zeker een compliment waard.

Onderbouwing

ITV Hogeschool heeft ongeveer 90 docenten in dienst op freelancebasis, die gemiddeld één, soms twee dagdelen per week voor ITV Hogeschool actief zijn. Gezien de opzet van de opleiding, een deeltijdopleiding met extensief onderwijs, kiest ITV Hogeschool voor deze kleine freelance-overeenkomsten. De helft van de docenten is moedertaalspreker van de vreemde taal. Dit is ook een belangrijk streefdoel van het aannamebeleid. Ruim de helft van de docenten is ook werkzaam als tolk en/of vertaler. De meeste docenten hebben een mastertitel. Ongeveer de helft van de docenten beschikt over een onderwijsbevoegdheid en een deel van deze docenten is ook aan een andere hogeschool of universiteit verbonden. Nieuwe docenten volgen een interne cursus didactiek, specifiek gericht op de onderwijspraktijk van ITV Hogeschool.

Gezien de kleine freelance-overeenkomsten van de docenten heeft ITV Hogeschool geen geformaliseerd beleid op het gebied van (verdere) professionalisering en deskundigheidsbevordering. Er zijn wel ad hoc faciliteiten in de vorm van bijdragen voor het bijwonen van studiedagen of conferenties. Ook is er de mogelijkheid om een coachingstraject te volgen gericht op verdere persoonlijke ontwikkeling. Twee keer per jaar zijn er studieochtenden over onderwijsinhoudelijke onderwerpen. Daarnaast zijn er tweemaal per jaar docenten- en sectievergaderingen waarin docenten worden geïnformeerd over inhoudelijke en praktische zaken en waarin het onderwijs wordt geëvalueerd. Tijdens deze vergadering is er ook ruimte gereserveerd voor professionalisering, veelal door een inhoudelijke bijdrage van een gastspreker.

Jaarlijks evalueert de hogeschool het functioneren van de docenten middels studentenenquêtes met vragen omtrent deskundigheid, toegankelijkheid en stijl van lesgeven. De resultaten worden aan de betreffende docent voorgelegd, en zo nodig met de docent besproken door het sectiehoofd of de directeur. ITV Hogeschool verwacht dat een docent minimaal het cijfer 7 als beoordeling krijgt. Bij een lagere score gedurende enkele jaren staat de verlenging van de

overeenkomst ter discussie. Uit de studentevaluaties en uit het studentenhoofdstuk in de zelfevaluatie komt een positief beeld over de docenten naar boven. Over het algemeen waarderen de studenten de docenten zeer hoog: docenten zijn deskundig op hun vakgebied, goed aanspreekbaar, begeleiden goed en geven veel en bruikbare feedback. De recente praktijkervaring van veel docenten vinden studenten ook zeer positief.

Het panel heeft een positieve indruk van het docententeam gekregen. Op basis van de cv's van de docenten, gesprekken met docenten en met studenten en alumni maakt het panel op dat de docenten deskundig zijn, hard werken, veelal over ruime beroepspraktijkervaring beschikken en toegankelijk en behulpzaam zijn voor studenten. De totale omvang van het team is toereikend om het programma te realiseren. De docenten blijken zeer betrokken te zijn bij de opleiding en de studenten. Dit vindt het panel zeker bijzonder omdat alle docenten slechts kleine freelance-overeenkomsten hebben. Het verloop onder docenten is laag en het vullen van vacatures blijkt voor ITV Hogeschool niet problematisch te zijn. De informatievoorziening naar docenten toe en de onderlinge afstemming verlopen goed, zo heeft het panel uit de gesprekken met docenten kunnen concluderen. Het panel vindt dit een hele prestatie in een organisatie met veel kleine aanstellingen. In dit licht zijn de investeringen van ITV Hogeschool in de professionalisering van de docenten ook zeer te waarderen.

Standaard 7 Voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma. In het gebouw van Hogeschool Utrecht, waar ITV Hogeschool ruimtes huurt, zijn er voldoende, moderne en goed ingerichte onderwijsruimtes. Ook het aantal computerwerkplekken, overlegruimtes en concentratieruimtes is voldoende. Voor de tolkopleiding zijn er moderne tolkcabines beschikbaar. De digitale leeromgeving biedt veel flexibele mogelijkheden voor onderwijsuitvoering, informatievoorziening, onderlinge communicatie en het werken vanuit huis of andere locatie. De gebruiksvriendelijkheid van deze omgeving is volgens studenten en docenten echter voor verbetering vatbaar.

Onderbouwing

ITV Hogeschool huurt onderwijs- en kantoorruimten van Hogeschool Utrecht (HU). De onderwijsactiviteiten vinden in principe in het gebouw van de HU plaats waar ook de kantoor- en werkruimte van ITV Hogeschool is. Het gebouw is optimaal toegankelijk voor studenten met een functiebeperking en heeft voldoende computerwerkplekken, overlegruimtes en concentratieruimtes, evenals een restaurant. Alle onderwijsruimtes zijn uitgerust met een smartboard. Voor de tolkopleiding kan gebruik worden gemaakt van een talenpracticum en auditoria met vaste en mobiele tolkcabines. De fysieke voorzieningen zijn volgens het panel hiermee goed op orde.

De digitale leeromgeving, Digitale OnderwijsPlanner (DOP), is speciaal voor ITV Hogeschool ontwikkeld en vormt een belangrijke schakel in de onderwijsuitvoering. Het systeem heeft modules voor huiswerkopdrachten, een archieffunctie en bevat informatie over de studie, mogelijkheden voor online colleges met chatfunctie en een mailfunctie voor contact met docenten. Ook allerlei documentatie staat in dit systeem, zoals studiegidsen, roosters, algemene administratieve mededelingen en aankondigingen. Verder kan de student hier zijn behaalde resultaten inzien en de docent documenten beoordelen. Het systeem is overal en altijd toegankelijk via internet. Het panel ziet deze digitale leeromgeving als een waardevolle aanvulling op de voorzieningen. Studenten en docenten hebben wel aangegeven dat de gebruiksvriendelijkheid van het systeem beter kan.

Standaard 8 Begeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

In de studiebegeleiding spelen de docenten een centrale rol. Zij pakken deze rol volgens de studenten uitstekend op. Docenten zijn zeer toegankelijk, reageren snel op vragen en geven uitgebreide en bruikbare feedback. Het overgangssysteem met bevordering naar een volgend jaar en het bindend studieadvies bij de propedeuse werken volgens het panel bevorderend voor de studievoortgang. De informatievoorziening wordt door panel en studenten positief gewaardeerd.

Onderbouwing

Gezien de gemiddelde leeftijd van de studenten en hun achtergrond heeft ITV Hogeschool er bewust voor gekozen geen studieloopbaanbegeleiding op te nemen in het curriculum. Bij de studiebegeleiding spelen de docenten een centrale rol. Zij zijn voor studenten het eerste aanspreekpunt, zowel direct na de colleges als ook telefonisch, via de mail en via online chat in de weken tussen de colleges. Docenten maken hun begeleidende rol uitstekend waar, zo heeft het panel van studenten en alumni vernomen. Zij vinden de docenten zeer toegankelijk en geven aan dat docenten in de regel snel en goed reageren op hun vragen. Studenten zijn lovend over de feedback die zij van docenten krijgen: veelal uitgebreid en bruikbaar.

Een belangrijk middel om de studievoortgang te bevorderen is volgens ITV Hogeschool het overgangssysteem naar een volgend studiejaar. Een student kan overgaan naar een volgend jaar wanneer hij ten minste 45 EC van het lopende jaar heeft behaald, waarbij de taalvaardigheid- en vertaalvaardigheidsvakken met een voldoende moeten zijn afgerond. Wanneer een student niet wordt bevorderd, bestaat de mogelijkheid om zich als deel- of tentamenstudent in te schrijven om de ontbrekende onderdelen alsnog af te sluiten. Ook kent ITV Hogeschool een bindend studieadvies, dat wordt gegeven als een student de propedeuse niet in twee jaar heeft afgerond. Het panel beschouwt het bevorderingsregime en het bindend studieadvies als goede middelen om de studievoortgang te bevorderen, gezien het “stok- achter- de- deur- effect” hiervan.

Studenten beoordelen de informatievoorziening positief, zowel qua inhoud als qua tijdigheid. Op elk moment van de dag hebben zij via DOP inzicht in hun studievoortgangsresultaten. Bijzonder lovend zijn zij over de informatievoorziening vanuit de studentenadministratie. In haar informatievoorziening tracht ITV Hogeschool zich zo goed mogelijk op de specifieke doelgroep van deeltijdstudenten te richten. Zij lijkt daar goed in te slagen, hoewel het panel zich afvraagt of de hogeschool hierbij soms niet wat doorschiet, bijvoorbeeld met een stagehandleiding én een toelichting daarop.

Standaard 9

Kwaliteitszorg

De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **excellent**.

Het systeem van kwaliteitszorg steekt volgens het panel uitstekend in elkaar, met gremia op zeven niveaus die regelmatig bijeenkomen om gevoerd beleid te evalueren en nieuw beleid te ontwikkelen. De niveaus zijn duidelijk onderling gerelateerd. De betrokken partijen kennen hun rol en verantwoordelijkheden in de kwaliteitszorg en pakken deze serieus op. Het panel heeft een hoog kwaliteitsbewustzijn bij de directie, docenten, overige medewerkers en studenten geconstateerd. Docenten en studenten zijn nauw betrokken bij en voelen zich gehoord over het beleid van en de gang van zaken binnen de hogeschool. Het jaarlijks studenttevredenheidsonderzoek is voor ITV Hogeschool een bepalend element. In dit onderzoek beantwoorden studenten (anoniem) vragen over de inhoud van het programma, de studielast, organisatorische aspecten en over het functioneren van docenten. De uitkomsten van dit onderzoek en andere evaluaties en eventuele daaruit voortvloeiende verbetermaatregelen worden altijd tijdig en uitvoerig teruggekoppeld. Kortom, de PDCA-cyclus verloopt uitstekend en is een goed voorbeeld voor andere instellingen en opleidingen.

Onderbouwing

In het zelfevaluatie rapport stelt ITV Hogeschool dat zij veel waarde hecht aan kwaliteitszorg. Het panel vindt dat de hogeschool deze stelling duidelijk waarmaakt. De hogeschool doorloopt de PDCA-cyclus consequent en volledig. De PDCA-cyclus ziet er schematisch als volgt uit:

PCDA-cyclus	Uitvoering
Plan	Directie, Raad van Sectiehoofden, lector en Beroepenveldcommissie
Do	Sectiehoofden, lector, docenten, directie en administratie
Check	Diverse vergaderingen, studenttevredenheidsonderzoek, Studentenraad en Raad van Toezicht
Act	Sectiehoofden, lector, docenten en directie

Het kwaliteitszorgsysteem kent zeven niveaus en is duidelijk beschreven in termen van taken, verantwoordelijkheden, evaluaties en overlegmomenten. Het eerste niveau is het directieniveau. Twee keer per jaar vergadert de directie (directeur, adjunct-directeur en de adviseur van de directie) een hele dag om het gevoerde beleid te evalueren en nieuw beleid te ontwikkelen. Daarnaast vergadert de directie twee keer per jaar met het lectoraat om de inhoudelijke koers van het lectoraat te evalueren en voor de toekomst verder uit te zetten. De Raad van Sectiehoofden, het tweede niveau, vergadert ten minste zes keer per jaar. De Raad evalueert het gevoerde beleid, stelt zo nodig verbeteracties op en monitort de implementatie hiervan. De gestelde niveaus, curriculuminhoud en studielast en eventuele bijstelling vormen de vaste

agendapunten van de Raad. Deze onderwerpen staan ook op de agenda van de halfjaarlijkse sectievergaderingen met de docenten, het derde niveau. Hierbij maakt men gebruik van de uitkomsten van het studenttevredenheidsonderzoek, tentamenresultaten en signalen van docenten. Op bestuurlijk vlak vormt de Raad van Toezicht het vierde niveau. Deze raad vergadert drie keer per jaar met de directie waarbij het gevoerde beleid wordt geagendeerd en geëvalueerd. De examencommissie vormt het vijfde niveau in het kwaliteitszorgsysteem. De examencommissie is van groot belang voor de kwaliteitsborging van de toetsing, zie verder Standaard 10.

De studenten en de studentenraad, het zesde niveau, spelen een belangrijke rol in de kwaliteitszorg. De studentenraad bestaat uit vier studenten, twee docenten en een medewerker van de administratie. De studentenraad vergadert minimaal twee keer per jaar met de directeur. De vergaderingen van de raad hebben een sterk evaluatief karakter. Het jaarlijkse studenttevredenheidsonderzoek is voor ITV Hogeschool een bepalend element. In dit onderzoek beantwoorden studenten vragen over de inhoud van het programma, de studielast, organisatorische aspecten en het functioneren van docenten. Het onderzoek bepaalt elk jaar de vijf best en de vijf slechtst scorende onderwerpen. De uitkomsten vormen steevast een belangrijk agendapunt van bijeenkomsten van de gremia van de zes niveaus van het kwaliteitszorgsysteem. Op het zevende niveau, ten slotte, fungeert de Beroepenveldcommissie. De samenstelling van deze commissie is divers: vertalers, tolken, zelfstandigen, vertalers in loondienst, eigenaren/management van een bureau en vertegenwoordiging van beroepsverenigingen en alumni. Verschillende taalcombinaties zijn in de Beroepenveldcommissie vertegenwoordigd. Inhoudelijke ontwikkelingen in het werkveld en de mogelijke gevolgen daarvan voor de opleiding vormen een belangrijk onderwerp van gesprek in de bijeenkomsten van de Beroepenveldcommissie. Naast de hierboven genoemde overleggen en evaluaties vormen de functioneringsgesprekken met docenten en medewerkers een ander element van de kwaliteitszorg.

Het panel heeft een hoog kwaliteitsbewustzijn bij de directie, docenten, overige medewerkers en studenten geconstateerd. Docenten en studenten voelen zich nauw betrokken bij en voelen zich gehoord over het beleid van en de gang van zaken binnen de hogeschool. Studenten en docenten hebben aangegeven dat de uitkomsten van evaluaties en eventuele daaruit voortvloeiende verbetermaatregelen, altijd tijdig en uitvoerig worden teruggekoppeld.

Standaard 10 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Het systeem van toetsing van ITV Hogeschool voldoet aan de gangbare norm. De toetsen voldoen aan het hbo-niveau en sluiten aan bij de leerdoelen en/of competenties en de werkvormen. De mix van toetsvormen is passend hierbij. De beoordelingen van de toetsen die het panel heeft ingezien, zijn over het algemeen navolgbaar. De beoordelingsformulieren kunnen aan inzichtelijkheid winnen. De informatievoorziening over de toetsing, met name de beoordelingscriteria, kan inzichtelijker. Toetsdruk en spreiding in algemene zin vormen volgens het panel een punt van aandacht. De borging van de toetsing en beoordeling is adequaat.

Onderbouwing

Uitgangspunten

ITV Hogeschool hanteert een praktijkgericht systeem van toetsing dat erop gericht is te onderzoeken of de student de kennis en vaardigheden heeft verworven die essentieel zijn voor de beroepsuitoefening. Toetsen moeten voldoen aan kwaliteitscriteria die de garantie bieden dat de toetsing valide, betrouwbaar, transparant en efficiënt is. De validiteit van de toetsen borgt de opleiding door deze qua inhoud en vorm af te leiden van leerdoelen en/of competenties, de moeilijkheidsgraad te relateren aan het beoogde niveau van de student op een bepaald moment en de toetsvormen af te stemmen op de leerdoelen en de werkvormen van de verschillende curriculumonderdelen. Toetsen zijn consistent en meten op basis van criteria die zijn vastgelegd in een beoordelingsmodel. De beoordelingscriteria zijn afgeleid van leerdoelen en/of competenties en kennen een eenduidige formulering. Meerdere beoordelaars worden ingezet om de betrouwbaarheid verder te vergroten. Transparantie garandeert de opleiding door in de cursusbeschrijvingen in de studiegidsen studenten te informeren over de vorm en duur van de toets en de bijbehorende beoordelingscriteria. Daarnaast krijgen zij feedback over de resultaten van de gemaakte toetsen. Met een goede spreiding van toetsen en herkansingen over het jaar beoogt de opleiding een efficiënte toetsing te realiseren. Met deze elementen hanteert de opleiding volgens het panel een helder en logisch toetsbeleid.

Uitvoering

De opleiding gebruikt volgens het panel een juiste mix van toetsvormen, die goed aansluiten bij de te toetsen leerdoelen en/of competenties en de gehanteerde werkvormen. Het gaat om de volgende vormen: schriftelijk tentamen, inclusief vertalingen, mondeling tentamen/presentatie, online tentamen, portfolio, reflectieverslag, stageverslag en (vertaal)werkstuk. In de cursusbeschrijvingen in de studiegids zijn per cursus de toetsvorm en de bijbehorende beoordelingscriteria aangegeven.

Bij de toltentamens nemen steeds twee docenten gezamenlijk het tentamen af en beoordelen zij ook gezamenlijk. Deze tentamens worden op band opgenomen. De beoordeling van de

tentamens vertalen (schriftelijke tentamens en vertaalwerkstukken) geschiedt aan de hand van het criterium of de tekst zelfstandig gebruikt kan worden en deze een getrouwe afspiegeling is van het origineel. Bij het beoordelen van vertalingen en vertolkingen zijn docenten zich ervan bewust dat een vertaling of vertolking niet zonder meer goed of fout te noemen is. Er zijn immers verschillende varianten mogelijk. De taaloverstijgende vakken worden afgesloten met een schriftelijk of online tentamen, een opdracht of een presentatie. De toetsen van ICT en terminologie sluiten zoveel mogelijk aan bij de praktijksituatie van de vertaler. De onderdelen maatschappijkennis, vertaaltheorie, algemene taalwetenschap en beroepsoriëntatie sluit de student af met een verslag of werkstuk. Studenten ontvangen gecorrigeerde tentamens en werkstukken steeds voorzien van feedback retour.

Het panel heeft een selectie van toetsen bestudeerd met bijbehorende beoordelingsformulieren. Ook hebben de leden enkele afsluitende examens bestudeerd of beluisterd (tolken), zie ook Standaard 11. De toetsen voldoen volgens het panel aan het hbo-niveau en sluiten aan bij de betreffende leerdoelen en/of competenties. De beoordelingen zijn over het geheel genomen navolgbaar. De beoordelingsformulieren waren soms wat slordig ingevuld. Het panel wil de opleiding aanbevelen de beoordelingsformulieren van de eindvertalingen qua inzichtelijkheid nog eens tegen het licht te houden. Studenten zijn over het algemeen tevreden over de toetsing en beoordeling. Over de informatievoorziening over de toetsing denken studenten wisselend, zo blijkt uit de studenttevredenheidsonderzoeken. Ook het panel constateert op dit vlak verschillen. In sommige cursusbeschrijvingen is de toetsinformatie naar oordeel van het panel vrij summier volgens het panel. Het wil de opleiding dan ook aanzetten tot verdere stroomlijning hiervan. Met studenten plaatst het panel verder kanttekeningen bij het plannen van teveel tentamens op één dag, wat soms voorkomt. Toetsdruk en spreiding in algemene zin vormen volgens het panel een punt van aandacht. Vooral voor de vertaalvakken maken studenten veel, en vaak omvangrijke, opdrachten. De opleiding is hierover in discussie en overweegt om het gebruik van portfolio's, dat nu al gangbaar is in het uitstroomprofiel Tolken, verder uit te breiden. Daardoor wordt het belang van de eindvertalingen mogelijk minder groot en wordt het aantal opdrachten kleiner. Het panel ondersteunt dit voornemen.

Borging

ITV Hogeschool zet verschillende middelen in om de kwaliteit van toetsing en beoordeling te borgen. De examencommissie is eindverantwoordelijk voor de kwaliteitsborging van de toetsing en beoordeling, ook voor de examinering die is uitbesteed aan de Stichting ET/V (zie hieronder). Naast haar borgingstaken houdt de examencommissie zich bezig met de validering van diploma's, het verlenen van vrijstellingen, de afhandeling van bezwaren en beroepszaken en het agenderen van beleidsthema's op het gebied van toetsing. De examencommissie bestaat uit een externe voorzitter en twee docenten van ITV Hogeschool. De voorzitter van de Stichting Examens Tolk/Vertaler (ET/V), de adviseur van de directie en een vertegenwoordiger van de Raad van Sectiehoofden wonen de vergaderingen van de examencommissie bij. De afsluitende examens worden door een onafhankelijke organisatie afgenomen, de Stichting Examens Tolk/Vertaler (ET/V). De examens worden beoordeeld door taalspecifieke subcommissies die bestaan uit beroepsbeoefenaren en docenten van de Vertaalacademie van Zuyd Hogeschool als externe geëngageerden.

Andere borgingsmiddelen die ITV Hogeschool inzet, zijn het vier-ogen-principe bij het opstellen van de tentamens en kalibreersessies over de beoordeling van toetsen. Na elk toetsmoment zijn

er kalibreersessies met docenten van eenzelfde taal of vak. Toetsafname en –beoordeling zijn onderwerp van overleg tijdens de sectievergaderingen. In de Raad van Sectiehoofden vindt uitwisseling van de bevindingen in de secties plaats. Voorts is er jaarlijks een studiedag gewijd aan toetsing.

In de ogen van het panel is de kwaliteitsborging van de toetsing en beoordeling met de bovengenoemde elementen adequaat. Uit de verslagen van de examencommissie en het gesprek met de examencommissie trekt het panel de conclusie dat deze commissie haar verantwoordelijkheid duidelijk neemt en haar taken goed uitvoert.

Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De opleiding toont volgens het panel in voldoende mate aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd. Het programma en de afstudeerfase bieden daartoe voldoende garanties. Het panel oordeelt positief over de opzet van de afstudeerfase met afsluitende examens die door een onafhankelijke instantie worden afgenomen. Hierin laat de opleiding de competenties op de eindniveaus toetsen die direct aan het vertalen of tolken zijn gerelateerd. Het niveau van deze afsluitende examens vindt het panel voldoende. De beoordeling hiervan vond het panel echter soms wat aan de hoge kant. De technische en beroepsmatige competenties toetst de opleiding op eindniveau tijdens de stage. In dit verband meent het panel dat de reflecties in de stageverslagen over het geheel genomen aan diepgang kunnen winnen. Afgestudeerden komen goed in het werkveld terecht, waar zij veel waardering vinden. Alumni oordelen positief over de voorbereiding op de beroepspraktijk, ook voor wat betreft de zakelijke kant.

Onderbouwing

Afsluitende examens

Zoals eerder beschreven, worden de afsluitende examens verzorgd door de onafhankelijke Stichting Examens Tolk/Vertaler (ET/V). In deze examens worden de vertaalcompetentie/ inhoudelijke competentie (tolken), de linguïstische en tekstuele competentie, zoekstrategieën & onderzoekscompetentie en de culturele competentie van het landelijk beroeps- en competentieprofiel op eindniveau getoetst.

Tijdens de examens vertalen maakt de student één lange en twee korte vertaalopdrachten in de A-taal, doorgaans het Nederlands. De vertalingen moeten zonder redactie publicabel zijn, zoals in de vertaalpraktijk vaak voorkomt. Daarnaast maakt de student twee korte vertalingen in de vreemde taal. De student moet vertalingen maken die slechts redactie van een moedertaalspreker nodig hebben om te kunnen dienen voor informatieoverdracht. De toets situatie benadert de beroepspraktijk qua beschikbare tijd en hulpmiddelen zo dicht mogelijk. Het afsluitend examen tolken bestaat uit drie onderdelen: consecutieve vertolking vreemde taal – Nederlands en vice versa en gesprekstolken Nederlands – vreemde taal en vice versa.

De overige competenties van het landelijk profiel toetst de opleiding op eindniveau in de stage. Het gaat hierbij om de technische competentie, de zakelijke en ondernemingsgerichte competentie en de beroepsethische competentie. De praktijkbegeleider op de stageplek en de begeleidend docent van de opleiding beoordelen het stageverslag.

Het panel oordeelt positief over de opzet van het afstuderen en vindt deze passend voor deze opleiding. Het heeft waardering voor de praktijkgerichte afsluitende examens en voor het feit dat deze door een onafhankelijke instantie worden afgenomen. De toetsing op eindniveau van de

praktische en beroepsmatige competenties tijdens de stage vindt het panel zinvol, omdat op deze wijze de actuele beroepspraktijk dicht wordt benaderd.

Kwaliteit afsluitende examens

Het panel heeft een selectie van vijftien afstudeerdossiers doorgenomen, waaronder twee tolkexamens, en de bijbehorende beoordelingsformulieren ingezien. Daarnaast heeft zij enkele stageverslagen met bijbehorende beoordelingen doorgenomen. De afsluitende examens en de stageverslagen voldoen aan het vereiste hbo-niveau. De kwaliteit van de tolkexamens is van hoog niveau. Het te vertolken materiaal is "pittig" en bestaat soms uit voorgelezen artikelen. Het panel bepleit het gebruik van alleen speeches, voordrachten of spontaan gesproken bijdragen voor het te vertolken materiaal in de tolkexamens. De beoordelingen van de eindvertalingen vond het panel soms wat aan de hoge kant, maar het panel kan zich zeker vinden in het oordeel van de opleiding over slagen en niet slagen. Voor de bevindingen van het panel over de beoordelingsformulieren, zie Standaard 10. Het panel plaatst kanttekeningen bij de omvang van de vertaalexamens en het aantal daarvan en geeft ITV Hogeschool in overweging deze kritisch tegen het licht te houden. Voor wat betreft de stageverslagen merkt het panel op dat de diepgang van de reflecties wisselend is. De stagedoelen kunnen in sommige gevallen meer "SMART" worden geformuleerd. Meer stroomlijning hiervan is de aanbeveling die het panel graag wil meegeven.

Functioneren afgestudeerden

Afgestudeerden van ITV Hogeschool vinden goed hun weg in de beroepspraktijk. De meeste afgestudeerden gaan als zzp'er aan de slag; een aantal komt zelfs in dienst bij hun stagebedrijf. De afgestudeerden met wie het panel sprak, keken met tevredenheid terug op hun opleiding. Zij vonden de opleiding "stevig". Met name de praktijkgerichtheid, breedte en de deskundigheid van docenten krijgen veel waardering. De afgestudeerden blijken ook voldoende voorbereid te zijn op het starten en continueren van hun eigen onderneming. Vertegenwoordigers uit het werkveld toonden zich ten overstaan van het panel zeer positief over het niveau van de afgestudeerde vertalers en tolken van ITV Hogeschool en hun professionele houding. Deze positieve signalen ontvangt de hogeschool ook regelmatig van onder meer de Beroepenveldcommissie, vertaalbureaus en brancheorganisaties.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Goed
<i>Standaard 2 Oriëntatie</i>	Voldoende
<i>Standaard 3 Inhoud</i>	Voldoende
<i>Standaard 4 Leeromgeving</i>	Voldoende
<i>Standaard 5 Instroom</i>	Goed
<i>Standaard 6 Personeel</i>	Goed
<i>Standaard 7 Voorzieningen</i>	Voldoende
<i>Standaard 8 Begeleiding</i>	Goed
<i>Standaard 9 Kwaliteitszorg</i>	Excellent
<i>Standaard 10 Toetsing</i>	Voldoende
<i>Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoende

De hbo-bacheloropleiding tot vertaler en/of tolk van ITV Hogeschool in Utrecht is een brede, praktijkgerichte opleiding voor toekomstige vertalers en tolken voor de talen Duits, Engels, Frans, Italiaans, Russisch en Spaans. Afgestudeerden van de opleiding tonen aan de beoogde leerresultaten te hebben gerealiseerd. In het werkveld vinden zij veel waardering. De opleiding heeft deskundige en toegewijde docenten in huis, van wie een groot deel zelf in de beroepspraktijk werkzaam is. De voorzieningen zijn in orde. Bij enkele standaarden heeft het panel aandachtspunten geformuleerd waarbij de opleiding zich nog verder kan verbeteren. Zo kan de theoretische component van onderzoek meer aandacht krijgen en zou de manier van toetsen en de toetsdruk wat betreft het panel nog eens kritisch bekeken mogen worden. Het panel heeft veel waardering voor wat de hogeschool ondanks de beperkte financiële middelen heeft weten te bereiken.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding tot vertaler en/of tolk voor de talen Duits, Engels, Frans, Italiaans, Russisch en Spaans van ITV Hogeschool in Utrecht als **voldoende**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 2

- Geef in het programma meer aandacht aan de theoretische aspecten van onderzoek.

Standaard 3

- Besteed in het curriculum minder aandacht aan maatschappijkennis Nederland ten gunste van andere programma-onderdelen.

Standaard 4

- Maak de didactische visie meer expliciet en gebruik dit ook bij de werving van studenten.

Standaard 7

- Vergroot de gebruiksvriendelijkheid van de digitale leeromgeving.

Standaard 10

- Onderzoek andere mogelijkheden van toetsen om ook de toetsdruk te verminderen. Werk hierbij de bestaande ideeën over het gebruik van portfolio's verder uit.
- Verbeter de opzet en inzichtelijkheid van de beoordelingsformulieren.

Standaard 11

- Stel strengere eisen aan de diepgang in de reflecties van de stageverslagen.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

Programma Visitatie ITV Hogeschool

22 november 2018
Padualaan 97, 3584 CH Utrecht

Tijd	Thema	Deelnemers
08.30 – 09.00 uur	Combinatie pitch opleiding en managementgesprek door directie	Directeur, adjunct directeur, voorzitter RvT
09.00 – 10.30 uur	Bestudering archief en materiaal	
09.00 – 10.30 uur	Koffiepauze tijdens deze sessie	
10.30 – 11.15 uur	Gesprek met docenten	Docenten
11.15 – 11.30 uur	Nabespreking panel	
11.30 – 12.15 uur	Gesprek met studenten	Studenten
12.15 – 12.30 uur	Nabespreking panel	
12.30 – 13.00 uur	Gesprek met Examencommissie	Examencommissie
13.00 – 13.30 uur	Lunch en overleg	
13.30 – 14.15 uur	Gesprek met Alumni en Beroepenveld	Oud-studenten en Beroepenveld
14.15 – 14.30 uur	Nabespreking panel	
14.30 – 15.15 uur	Ontwikkelgesprek over toekomstvisie	Directeur + lector
15.15 – 16.30 uur	Afsluitend managementgesprek	Directeur, adjunct directeur, voorzitter RvT
16.30 – 17.30 uur	Evaluatie panel	
17.30 – 18.00 uur	Terugkoppeling directie	Directeur, adjunct directeur, voorzitter RvT, adviseur directie

Overzicht Documenten Visitatie ITV Hogeschool voor Tolken en Vertalen

Documenten NQA-Portal

Algemene informatie

- Programma visitatie
- Gegevens gesprekspartners
- Praktische gegevens ITV Hogeschool
- Routebeschrijving

Zelfevaluatierapport (ZER) februari 2018

Bijlagen ZER

- Afstudeerhandleidingen
- Gegevens docenten en medewerkers
- Onderwijs- en Examenregeling (OER) 2017-2018
- Studiegidsen 2017-2018 (Engels/Duits/Frans/Italiaans/Russisch/Spaans/Tolken)
- Stagegids 2017-2018
- Gegevens Docent- en Studenttevredenheidsonderzoek (2015-2018)

Eindwerken van selectie afgestudeerde studenten

Documenten ter inzage

Beroepenveldcommissie

- Agenda en notulen (2012-2018)

Docentenvergadering

- Agenda en speech (2012-2018)

Examencommissie

- Activiteitenverslagen (2012-2017)
- Jaarverslagen Commissie Afsluitende Examens (2015-2017)
- Procedures propedeuse/VVGB/diploma (2012-2018)
- Protocollen secties (2012-2018)
- Studiegidsen (2017-2018)
- Richtlijnen en aanvraagformulier vrijstellingen
- Klachtenprocedure
- Agenda en notulen vergaderingen Examencommissie (2012-2018)

Jaarrekeningen (2012-2018)

Jaarverslagen (2012-2018)

Kwaliteitsjaarverslagen (2012-2018)

Kwaliteitszorg en Onderwijsbeleid

- Lectoraat (verslagen en planning 2013-2018)
- Agenda en notulen vergaderingen Raad van Sectiehoofden (2012-2018)
- Agenda en notulen vergaderingen Raad van Toezicht (2012-2018)
- Informatie Studieochtenden docenten
- Missie ITV

Personeelsbeleid

- Functieomschrijvingen werknemers
- (model) Overeenkomst van Opdracht, Toelichting en Vergoedingenoverzicht (sectiehoofd en docent)
- Materiaal Docent- en Studenttevredenheidsonderzoek (2012-2018)
- Training (informatie training didactiek/coaching)
- Algemene informatie voor docenten

Sectieverslagen

- Duits/Engels/Frans/Italiaans/Russisch/Spaans/Tolken (2012-2018)

Studentenadministratie

- Afstudeerhandleidingen
- Selectie van afgestudeerden (examenmateriaal/eindwerken, per studiejaar verschillende tentamenopgaven, uitwerkingen en gecorrigeerde tentamens, (minor-)opdrachten en uitwerkingen)
- Onderwijs- en Examenregeling (2012-2018)
- Opgaven/uitwerkingen/normeringen per taal (per studiejaar) (2012-2018)
- Procedures propedeuse/VVGB/diploma (2012-2018)
- Protocollen secties (2012-2018)
- Studiegidsen
- Stagegids (2012-2018)

Studentenraad

- Agenda en notulen (2012-2018)

Verslag van Werkzaamheden (2012-2017)

Selectie van stageverslagen

Selectie van studieboeken per taal

Instructie toegang en indeling digitaal directie archief

Instructie toegang en indeling digitaal archief Studentenadministratie

Instructie toegang en indeling digitaal archief Examenadministratie ETV

Toegang DOP (digitale leeromgeving)